

Poslanci schválili nové limity pre látky znečisťujúce ovzdušie

Európsky parlament v stredu podporil ambicióznejšie emisné stropy do roku 2030 pre kľúčové látky znečisťujúce ovzdušie, medzi ktoré patria napríklad oxidy dusíka, oxid siričitý a jemné tuhé častice. Na nových limitoch sa vyjednávači EP dohodli ešte so zástupcami holandského predsedníctva v Rade (ministrov) EÚ. Znečistenie ovzdušia je v EÚ zodpovedné za približne 400.000 predčasných úmrtí ročne.

„Znečistenie ovzdušia je hlavnou príčinou úmrtí s environmentálnym súvisom v EÚ. Politický kontext sa za ostatné tri roky dramaticky zmenil. Otázka kvality ovzdušia sa v nebhývalej miere stala súčasťou verejnej diskusie, a to aj v súvislosti so škandalom Volkswagenu a otázkou emisných testov automobilov v skutočných jazdných podmienkach. Azda je tu tiež poznanie, že za ostatných desať rokov sme sa sústredili tak veľmi na emisie CO₂, že sme zanedbali čistotu ovzdušia,“ uviedla spravodajkyňa a hlavná parlamentná vyjednávačka Julie Girling (ECR, UK).

„Pevne verím, že toto hlasovanie je krokom správnym smerom. Nie je to ideálne riešenie ale občanom prinesie zlepšenie v oblasti zdravia,“ dodala. Parlament schválil nové znenie smernice pomerom hlasov 499 (za): 177 (proti): 28 (zdržalo sa hlasovania).

Nová legislatíva upravuje národné záväzky znižovania emisií pre oxid siričitý (SO₂), oxidy dusíka (NO_x), nemetánové prchavé organické zlúčeniny (NMVOC), amoniak (NH₃) a jemné tuhé častice (s priemerom menej 2,5 μm). Navrhované emisné stropy by mali do roku 2030 znížiť zdravotné dopady znečisteného ovzdušia o približne 50%.

Látky znečisťujúce ovzdušie pochádzajú podľa Európskej environmentálnej agentúry (EEA) z viacerých zdrojov:

- tuhé častice (PM) sa do ovzdušia dostávajú ako vedľajší produkt vykurovania, priemyselnej výroby a dopravy,
- oxidy dusíka (NO_x) emituje najmä sektor dopravy,
- oxidy síry (SO_x) pochádzajú zväčša z výroby energie a inej ako cestnej dopravy,
- temer všetok amoniak (NH₃) sa do ovzdušia dostáva v dôsledku poľnohospodárskej výroby,
- emisie oxidu uhoľnatého (CO) pochádzajú z vykurovania a dopravy,
- väčšina metánu (CH₄) sa do ovzdušia dostáva pri poľnohospodárskej činnosti, jeho zdrojom je však aj odpad (skládky) a vzniká tiež pri výrobe energie.

Emisie automobilov

Schválený text na základe požiadavky poslancov potvrdzuje záväzok EÚ identifikovať a opraviť právne predpisy regulujúce zdroje znečistenia, ktoré sa ukázali byť neúčinné. Svedčí o tom napríklad zjavný rozpor medzi skutočnými emisiami oxidov dusíka v reálnych jazdných podmienkach a vykázanými emisiami pri testovaní naftových vozidiel, na ktoré sa vzťahuje norma EURO 6.

Metán

Metán bol z pôsobnosti smernice na žiadosť členských štátov vyňatý. Komisia však potvrdila, že v prípade potreby bude iniciovať zmenu tohto ustanovenia.

Súvislosti

V roku 2010 bolo znečisťovanie ovzdušia zodpovedné za viac ako 400.000 predčasných úmrtí v EÚ, pričom eutrofizácii bolo vystavených 62 % územia Únie vrátane 71 % ekosystémov sústavy Natura 2000. Celkové externé náklady vyplývajúce zo znečistenia ovzdušia sa pohybujú v rozpätí 330 až 940 miliárd eur ročne. Do priamych hospodárskych škôd možno zahrnúť 15 miliárd eur vyplývajúcich zo zameškaných pracovných dní, 4 miliardy eur nákladov na zdravotnú starostlivosť, 3 miliardy eur v dôsledku straty úrody poľnohospodárskych plodín a 1 miliardu eur z poškodenia budov (zdroj: Európska komisia).

Nedodržiavanie existujúcich noriem kvality ovzdušia a nových medzinárodných záväzkov EÚ vyplývajúcich z Göteborgského protokolu znemožňuje lepšiu ochranu obyvateľov EÚ, ako aj ich životného prostredia. Oblasti, v ktorých nie sú dodržané limitné hodnoty tuhých častíc (PM10) predstavujú 32% a v prípade oxidu dusičitého (NO₂) 24% územia EÚ. Približne 40 miliónov ľudí je dodnes vystavených úrovniam emisií PM10, ktoré prekračujú povolené stropy EÚ.

Postup: Riadny legislatívny postup (spolurozhodovanie), dohoda v 1. čítaní

Typ dokumentu: Smernica

.....

400.000

Počet predčasných úmrtí v EÚ, za ktoré je každoročne zodpovedné znečistenie ovzdušia.

.....

Zdroje znečistenia ovzdušia

Parlament bude hlasovať o prísnejších limitoch pre látky znečisťujúce ovzdušie

Užitočné odkazy

Schválený text bude k dispozícii tu (zvoľte dátum 23.11.2016)

Sledujte rozpravu zo záznamu (zvoľte dátum 23.11.2016)

EbS+ (23.11.2016)

Audiovizuálny materiál

EP Research: Národné emisné stropy pre látky znečisťujúce ovzdušie

Podcast: Národné emisné stropy pre látky znečisťujúce ovzdušie

Európska komisia: Kvalita ovzdušia

Kontakty

Baptiste CHATAIN

Press Officer

☎ (+32) 2 28 40992 (BXL)

☎ (+33) 3 881 74151 (STR)

📱 (+32) 498 98 13 37

🐦 @EP_Environment

✉ baptiste.chatain@europarl.europa.eu

Ján JAKUBOV

Tlačový atašé

☎ (+32) 2 28 34476 (BXL)

☎ (+33) 3 881 73840 (STR)

📱 (+32) 498 98 35 90

✉ jan.jakubov@europarl.europa.eu

Sona MELLAK

COMM - MEDIA SERVICES

☎ (+421) 259 429 695

☎ (+33) 3 881 74880 (STR)

📱 (+421) 918 708 590

✉ sona.mellak@ep.europa.eu

Znečistenie ovzdušia je v EÚ zodpovedné za približne 400.000 predčasných úmrtí ročne. ©AP Images/European Union - EP

EuroparITV

<http://www.europar.tv.europa.eu/en/player.aspx?pid=82b6daa1-464b-4597-9028-a53a00bcac26>

EuroparlTV

<http://www.europarl.europa.eu/en/player.aspx?pid=377a0132-c4a8-4602-acb1-a53a00baf9fd>